

وزارت آموزش و پرورش

مرکز ملی پرورش استعدادهای درخشان و

دانش پژوهان جوان

مرکز آموزشی شهید بهشتی لاهیجان

باسمه تعالی

سؤالات امتحانی نیم سال دوم

(سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹)

نام: نام خانوادگی:

نام کلاس: نام دبیر: رضایی مقدم

درس: فارسی ۱ شماره صندلی:

پایه تحصیلی: دهم

تاریخ امتحان:

وقت پاسخگویی: ۸۰ دقیقه

تعداد صفحات سؤال: ۴ صفحه

ساعت شروع: صبح

نمره ی مستمر..... نمره ی پایانی نام و نام خانوادگی دبیر و طراح سوال: رضایی مقدم

ردیف

دانش ثروتی است که با بخشش فزونی یابد.-امام علی علیه السلام

الف) قلمرو فکری-۸/۵ نمره

ابیات و عبارات زیر را به نثر روان امروزی بنویسید.

۱ دریا متنی نیلگون است/ که علی آن را می نویسد.

۲ و مثل قرآن ، مثل آب است روان.

۳ ناتانائیل ، ای کاش عظمت در نگاه تو باشد .

۴ گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان / نگاه دار سر رشته تا نگه دارد

۵ در معركة قلوب مجاهدان خدا ، آرامشی که حاصل ایمان است ، حکومت داشت .

۶ خروسی غالب ، حرکتی کرد نه مناسب حال درویشان.

۷ برآشفست سهراب و شد چون پلنگ / چو بدخواه او بد چاره گر به جنگ

۸ چو رهام گشت از گشانی ستوه / بپچید زو روی و شد سوی کوه

۸

ب) درک مطلب _ ۴/۵ نمره		
۰/۵	مقصود شاعر از مصراع دوم و سوم بیت زیر چیست؟ «ای سرزمینی کز خاکت / خوشه های گندم می روید / و پیامبران برمی خیزند.»	۹
۰/۵	مفهوم کنایی مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. سپهبد، عنان، اژدها را سپرد / به خشم از جهان، روشنایی بُرد	۱۰
۰/۵ ۰/۲۵	با توجه به «درس طوطی و بقال» به سؤالات پاسخ دهید. • ریش برمی کند و می گفت: «ای دریغ / کافتابِ نعمتم شد زیر میغ الف) منظور از «آفتابِ نعمت» چیست؟ ب) «ریش برکندن» بیانگر چه حالتی است؟	۱۱
۰/۵	موارد مشخص شده را معنی کنید. الف) پی بردیم راه دست خودش هم نیست. ب) زنگ نقاشی دلخواه و روان بود.	۱۲
۰/۵	مفهوم آیه شریفه «لا تدرک الابصار و هو یدرک الابصار» با کدام عبارت ارتباط دارد؟ الف) هر آفریده ای نشانه خداوند است، اما هیچ آفریده ای نشان دهنده او نیست. ب) تو ناتائیل به کسی مانند خواهی بود که برای هدایت خویش در پی نوری می رود که خود به دست دارد.	۱۳
۰/۵ ۰/۵	پیام نهایی ابیات زیر را بنویسید: الف) اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب / گر ذوق نیست تو را کژطبع جانوری ب) دوران روزگار به ما بگذرد بسی / گاهی شود بهار دگر که خزان شود	۱۴
۰/۷۵	پیام مصراعهای زیر را در یک کلمه یا اصلاح مناسب بنویسید. الف) مرا مادرم نام مرگِ تو کرد ب) که رهآم را جام باده است جفت پ) سر سرکشان زیر سنگ آورد	۱۵

۱۶	معنای واژگان مشخص شده را بنویسید الف) به ایشان <u>مولع</u> مباحش پ) کُشانی بدو گفت: بی <u>بارگی</u> ث) به میرزا عباس <u>عتاب</u> کرد ب) <u>غبطه</u> بزرگ زندگانی شد ت) بدانست ک <u>آویخت</u> گرد آفرید ج) در زندگی ما نخل و <u>عنب</u> بکارد
۱۷	در گروه کلمه‌های زیر <u>شش</u> غلط املایی وجود دارد، آن‌ها را بیابید و شکل درست آنها را بنویسید. نسیان و فراموشی - رعب و ترس - دعای توصل - آلم داران مجاهد - صخره و ریشخند - فسوس و مزیح - عنان و سنان - هاذق و ماهر - طمأنینه و آرامش - گوش استماع - نغیضه پردازی - غُرب و نزدیکی
۱۸	نقش واژه‌های مشخص شده زیر را بنویسید. ☐ تهمتَن به بندِ کمر، برد چنگ / گزین کرد یک چوبه تیرِ خدنگ
۱۹	نقش ضمائر پیوسته را در ابیات زیر بنویسید: الف) آن که عمری می دویدم در بر او سو به سو / ناگهانش یافتم با دل نشسته روبه رو ب) چو یار نیست به تسکین خلق نتوان زیست / که دوستان اگر دم دل دهند، جان ندهند
۲۰	کدام بیت جمله مرکب است: الف) دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند / و اندران ظلمت شب آب حیاتم دادند ب) حسرت نبرم به خواب آن مرداب / کآرام درون دشت شب خفته است
۲۱	واژه‌های «ممال» را در عبارت زیر بیابید. [فقط دو واژه مشخص شود]. ☐ در اقلیم ما نقش‌های اسلیمی وجود دارد که مردمان بصیر هیچ حجیبی بین آنها و دنیای آرمانی نقاش نمی بینند.
۲۲	بیت زیر را پس از مرتب سازی اجزای کلام، به نثر ساده بنویسید: ☐ پیاده مرا زان فرستاد توس که تا اسب بستانم از اشکبوس
۲۳	ترکیب‌های وصفی و اضافی عبارت زیر را بیابید: ☐ هر انسانی می تواند که با برنامه ریزی درست دنیای آرمانی اش را بسازد.
۲۴	کاربرد «را» در کدام بیت نشانه مفعول و در کدام بیت نشانه متمم است: الف) مرنجان دلم را کاین مرغ وحشی / زبامی که برخاست مشکل نشیند ب) بدو گفت خندان که نام تو چیست؟ / تن بی سرت را که خواهد گریست

	ث) قلمرو ادبی _ ۴ نمره	
۱	<p>در بیت زیر آرایه‌های « تشبیه ، استعاره ، تناسب ، کنایه » را بیابید:</p> <p>☐ دریایم و نیست باکم از طوفان / دریا همه عمر خوابش آشفته است</p>	۲۵
۱	<p>نام نویسندگان آثار زیر را مشخص کنید.</p> <p>☐ داستان «خسرو»</p> <p>☐ مائده های زمینی و مائده های تازه</p>	۲۶
۲	<p>«درست یا نادرست» بودن آرایه مقابل ابیات زیر بنویسید.</p> <p>الف) در بر من ره چو به پایان برد / از خجلی سر به گریبان برد (جناس)</p> <p>ب) چو سرو از راستی برزد علم را / ندید اندر جهان تاراج غم را (حسن تعلیل)</p> <p>پ) در مملکت چو غرّش شیران گذشت و رفت / این عوعو سگان شما نیز بگذرد (تشبیه)</p> <p>پ) من آزاده از خاک آزادگانم / گل صبر می پرورد دامن من (جناس)</p> <p>ت) عنان را بیچید گردآفرید / سمند سرافراز بر دژ کشید (کنایه)</p> <p>ج) صد هزاران ، این چنین اشباه بین / فرقشان هفتاد ساله را بین (اغراق)</p> <p>چ) میندار این شعله افسرده گردد / که بعداز من افروزد از مدفن من (حس آمیزی)</p> <p>ج) نباشی بسی ایمن به بازوی خویش / خورد گاو نادان ز پهلوی خویش (مجاز)</p>	۲۸
	پوینده و پاینده باشید. رضایی مقدم	